

הודעה אישית

נוסף, כדי להתאים את הסכומים למחירים העולים, מבלי לשנות את התקציב עצמו. זהו תרגיל מיותר, ריק מתוכן, שהצורך בו נובע אך ורק מן העובדה שהתקציב ערוך בשקלים, המאבדים את ערכם במהירות. בעצם, מדינה המתחננת על ברכיה לפני ארצות הברית שתשתמש בה כבסיס צבאי ובנכס אסטרטגי — מדוע לא תערוך את תקציבה בדולרים? במה היא שונה, מהותית, מאותה חילת-יצאנית?

אך אם הדבר אינו נעים, מסיבות שונות, יש לי הצעה אלטרנטיבית, ואני מניח אותה (ברצינות) על שולחן הדיונים. אני מציע לקבוע מטבע ישראלי חדש — למשל, הסלע. מטבע זה לא יהיה קיים בפועל, ולא יהיה עובר לסוחר. הוא יהיה קיים רק על גבי הנייר. מטבע זה יעלה ויירד (כלומר: יירד) אוטומטית, בהתאם למדד המחירים. אם ביום מסויים יהיה סלע אחד שווה שקל אחד, הרי כעבור שנה יהיה שווה שני שקלים, וכן הלאה. פעם בחודש, בשבוע או ביום, יודיע בנק ישראל מהו ערכו של הסלע בשקלים.

תקציב-המדינה ייערך בסלעים, משמע, סכומי-השקלים ישנתו אוטומטית, בלא כל צורך באישורים פורמליים ובתקציבים נוספים. אפשר להצמיד לסלע גם את השכר (אם רוצים בתוספת-יוקר אוטומטית ומלאה, כפי שמכרין יורם ארידור), ולאף ואחת פעולות אחרות של חברות ויחידים.

ואם אותה הגברת לובשת-המדים וחברותיה ירצו לגבות אתנן בסלע, מדוע לא?

הערוץ הגנוז

פרופסור מוזמן, יחד עם שניים אחרים, להרצאה בעירית-פיתוח. הוא נוסע לשם, ואומר את דברו, משיב לשאלות, מתווכח, סוף.

או מה? מעשה באנאלי, הקורה מדי יום.

האם אפשר להפיק סרט, שוהי עלילתו? שטויות, בודדאי שלא.

אלא אם כן... אלא אם כן הפרופור הוא ישעיהו ליבוביץ, הוגה-דיעות מקורי ביותר, המחונן בכישרון מבריק להתבטאות פרובוקטיבית, המעוררת למחשבה.

ואלא אם כן יש בימאי, המסוגל להעניק לדברים פשוטים ושיגרתיים מימד דרמטי. כזהו יגאל בורשטיין, חזיתי השבוע בסרטו של בורשטיין, פרופסור ליבוביץ במעלות, שעליו נטוש עתה ויכוח מר. הלכתי להקרנה כדי למלא חובה, יצאתי משם נרגש. זאת היתה חוויה... בוקר חורפי, ירושלמי, גשם, מכונית גדולה גולשת, אוספת מרצה אחד, אוספת מרצה שני, עוצרת לפני בית. הסרט עוצר את נשימתו. אדם יוצא מבית, כמו שחקן העולה על הבמה, ליבוביץ.

נוסעים במונית בגשם, המצלמה עוברת לעיירה הי-גלילית המצפה למרצים. הכל נע לעבר המיפגש הגורלי — האיש והמקום. ולמרות שאתה יודע שאין מדובר כאן אלא על הרצאה שיגרתית, אתה נדבק בתחושה דרמטית בלתי-מונבת.

במונית סוער הוויכוח בין ליבוביץ וישראל אלדד, האנטי-ליבוביץ של הימין הקיצוני. האם עימות מילולי כזה בין שני התונים, המכבדים זה את זה והחולקים זה על זה בכל, יכול להיות דרמטי יותר מחילופי ריות במערב הפרוע? כן, הוא יכול.

מגיעים לעיירה, הקצב גובר, בישיבה לומדים גמרא ומתכוננים לעימות. בבית-הספר נערך ויכוח לקראת המאורע. העיירה כולה, וגם תרשיחא השכנה, כאילו משנסות את מותניהן. משהו עומד להתרחש.

זהו, הוויכוח מתחיל. שאלות כדורבנות, תשובות של ליבוביץ, הרוחות מת-להטות, כפי שהן מתלהטות תמיד כאשר ליבוביץ מדבר. בעוד רגע תהיה ההתפר-צות, הכל דרוך לשיא, אבל אין התפוצצות, אלא אך מטח של רעיונות בלתי-שיגרתיים, דיברייכפריה, טענות מסמרות-שיער.

הכל נגמר, ונדמה שחזית בדרמה של שקספיר...

הסרט הוכן עבור הטלוויזיה, זו מסרבת להקרינו, אלא אם כן יושמטו מתוכו כמה קטעים — מהם שאינם חיוניים, מהם שהם חיוניים ביותר.

אפשר לטעון כי יש כאן הפלייה, שום דבר דומה לא נדרש מאותו הבימאי עצמו, כאשר הפיק סרט על אורי-צבי גרינברג. אסור להסכים לצנוורה רעיונית, אך חשוב יותר: הנה מוכה שיש בארץ כוחות, היכולים לעשות עבודה מצויינת. כמו הבית, סירטו של עמוס גיתאי, שנגנז אף הוא (ושתיארתי במדור זה), זהו סרט לופת, עבודה טלוויזיונית מצויינת.

האם נגזר עלינו שתהיה לנו טלוויזיה באנאלית, כאשר יש בה יוצרים מוכשרים ומסורים כאלה? בינתיים יש לנו שני ערוצי-טלוויזיה: הערוץ שעל המירקע והערוץ הגנוז, ובין השניים, הערוץ השני מעניין לאין שיעור יותר.

אי-אפשר היה לדעת אם הוא גרמני, הדובר עברית, או ישראלי, המתחפש כגרמני. בין היות לחיך היה בפיו סיפור מוזעזע. מסתבר כי הממשלה של קהילת-הברית הגרמנית (כך קרויה גרמנית המערבית) ממנת שלוש קרנות, שאי-אפשר לראות בהן אלא קרנות-שוחד מבישות.

אורי אבנרי

יונה

אישית

קרנות אלה הוקמו, כביכול, כדי לעזור למדינות נחשלות. כמו אייפייג'י, למשל. וכמו מדינה לוחזניתית ששמה ישראל.

הכסף מועבר באמצעות המיפלגות הגרמניות הגדולות, וזורים במישרין לכיסים העסקנים של המיפלגות הישראליות הגדולות.

קרן האנט זיידל, למשל, שייכת למיפלגת הימין הקיצוני של באוואריה, שבהנהגת פראנק-יוהן שטראוס — איש שהמוני גרמנים מתעבים את שמו, ודי בצדק. קרן זו מממנת כמה מעסקי המיפלגה הליברלית בליכוד. היא שולחת אותם, יחד עם נשותיהם, לטוילים בגרמניה, היא מממנת את הפעולות הפוליטיות שלהם, היא מימנת, למשל, את הטוילים ההמוניים של אריק שרון בשטחים הכבושים ערב-הבחירות (וכך מצאה את עצמה בסירה אחת עם אריה גנגר ושאר היורדים-המיליונרים, שהימרו בעוד מעד על אריק שרון).

להצדקתו אמר אותו מתחזה-גרמני או גרמני-מתחזה, כי גם שתי הקרנות האחרות עשו כך. הן מימנו את המערך.

קשה למצוא מילים כדי להביע באוזני הממשלה הגרמנית את ריגשי התיעוב והסלידה על מעשים אלה. יש כאן שחיתות גלויה, כי אין כל פיקוח ישראלי על הכספים הזורמים לכיסיהם של עסקנים מסוימים, לא גורם ישראלי בוחזר במקבלי-ההנאות, אלא מיהם בגרמניה. אפשר רק לדמיון מהי התמורה לשוחד. חלק מן הכסף שימש להתערבות ישירה בבחירות הישראליות, עליידי מימון מיפלגות מסוימות, נגד האחרות.

כל העניין הזה מסריח. כאשר הימין הקיצוני הגרמני החולם על מילחמת-נזק ועל גרמניה-השלמה („דויטשלאנד, דויטשלאנד איבר אלס...“) מממן את הימין הקיצוני הישראלי, החולם על ישראל-השלמה, זה מסריח שיב-עתיים. בשני הכיוונים. ולגבי ההיבט הפנימי:

ממשלות זרות (ארצות-הברית, גרמניה, ארצות הרוש המיורתי ומי יודע מי עוד) מזרימות כספים ארצה, כדי לממן מיפלגות ישראליות מסוימות. יהודי-העולם, מיליונרים יהודיים למיניהם ומוסדות גלויים וסמויים אחרים מזרימים כספים נוספים לכיסים מיפלגות מסוימות. כל זה מתורגם ביום-הבחירות לקולות, למנדטים, לעמ' דות-כוח פוליטיות.

איזה מין דמוקרטיה היא זאת? יתכן שממשלת גרמניה טעתה, כאשר סיווגה אותו יחד עם אייפייג'י. אני משער ששם קיים מישטר מכובד יותר.

כסף מן הסלע

הסיפור שפורסם בשבועון זה על החילת-היצאנית, ש' ניהלה את עסקיה בניצוחו של רבי-מהל, היה פיקאנטטי מאוד. אך היה בו גם פרט מוזעזע אחד, הגברת נקבה את האתנן שלה בדולרים של ארצות-הברית: 50 דולר ל-מישגל.

עד כה ננקבו בדולרים מחיריהם של סחורות מסוי-ימות, שכר-הדירה של דירות בלתי-מוגנות ועוד. התפש-טות מיהגה זה לעבר המיקצוץ, שהוא כימעט העתיק ביותר בעולם, מעוררת דאגה. יש רק מיקצוץ אחד שהוא עתיק יותר — הפוליטיקה.

בשעתו שאלתי בליג'ו את שר-האוצר בכנסת מדוע אין עורכים את תקציב-המדינה בדולרים. הדבר היה מונע את הצורך להגיש בכל כמה חודשים „תקציב

ביום שגולד צבא-ההגנה-לישראל, נשבעתי לו אמונים. אני בעל מניתי-היסוד מס' 44410. שילמתי עבורה בכמה טיפות של דם. כבעל מניה זו אני מצהיר:

איני רוצה שפושע-המילחמה דניאל פינטו יהיה קצין ומפקד בצבא זה. אדם שהורשע בכך שרצח אזרחים חפים-מפשע עליידי הניקתם במרידיו בחוטי-נילון, אינו ראוי לשאת את מדיו של צבא זה. אם לא נגזר עליו מאסר-עולם (עונש-החובה שהיה מטל עליו על פי חוק, אילו נשפט בבית-המישפט הממלכתי, להבדיל מבית-המישפט הצבאי) — לפחות יוקע-נא מציבור נושאי-הנושק של המדינה — גם אם הוא חתנו של אלוף (דני מט), ויהי מחננו טהור.

צבא אשר אדם זה ישא בו דרגות של פיקוד — שוב לא יהיה הצבא שהקמנו, שהכרנו, שהתגאנו בו.

המישגה הוא יתום

ועוד על האלוף דני מט. השבוע הופיע בוועדת החוץ והביטחון של הכנסת והתנצל. נעשה מישגה. הלחץ שהופעל על הדרוזים ברמת-הגולן, כדי לאלץ אותם להצטייד בתעודות-זהות ישראליות, גרם לתוצאות הפוכות.

בכך הודה האלוף כי אכן הופעל לחץ כזה — וכי כל ההכחות שפורסמו היו שיקריות. אך מדבריו לא היה ברור מי היה אחראי לאיוולת מונומנטלית זו. למישגה אין אבא.

במילא גם לא עלה על דעתו להתפטר, למשל, מתפקיד מתאם-הפעולות בשטחים הכבושים.

מה פיתאום? כבודו קצין וכג'נטלמן לא נפגע. מדוע יתפטר אדם הנושא באחריות לביוזין פנטסטי כזה, ביחוד כשהוא מחזיק באחד מתפקידי-המפתח הגורליים ביותר לתעיד המדינה?

אך בעצם אין דני מט ועמיתיו האשמים העיקריים. מושגית היתה המילה. הי-מושגים קודמים למעשים. האיולת המעשית אינה אלא תוצאה של האיולת המח-שבתי.

במילים אחרות: הקצי-נים המיסכונים נתפסו במל-כודת בלשנית.

הכל התחיל כאשר התי-ליט של החליט בישראל, לפני הרבה שנים, כי הדרו-זים הם אומה נפרדת. היתה זאת הגדרה תועלתית, אם

הם אומה נפרדת, אפשר להשתמש בה כדי לדכא את הערבים. למשל, אפשר לגייס את בניה למישר-הגבול, שעיקר תפקידו הוא דיכוי התושבים בשטחים הכבו-רים, וגם את היהודים המבקשים להביע להם, מדי פעם, סולידריות.

כל ברידעת יודע שהגדרה זו היא שטות. הדרוזים הם ערבים לכל דבר — על פי המוצא, המורשת, התרבות והלשון. בשום מדינה ערבית לא עלה על דעתו של דרוזי לטעון אחרת. מנהיגי הדרוזים תופסים עמדות-מפתח בסוריה, לבנון וארצות אחרות.

אף מבחינת הדת ניתן לטעון כי האמונה הדרוזית אינה גירסה קיצונית של האמונה השיעית, וכי הדרוזים הם מוסלמים כשם שהבאפטיסטים, למשל, הם נוצרים. כאשר החליט מי שהחליט לסלף מציאות זו, הוא לא שינה את המציאות. הוא רק שינה את תדמיתה של המציאות בעיני עצמו. וכך מצא את עצמו פועל על פי מפה מסולפת. זהו מירשם לאטון.

הדרוזים ברמת-הגולן שייכים לעדה הדרוזית של סוריה, שראשיה תומכים במישטר הסורי הקיים. גם לולא כן, לא יכלו המנהיגים בהר-הדרוזים ובהר-הלבנון להרשות לכמה כפרים בגולן להבאיש את ריח העדה בעיני שכניה, ולהחשיד את כל הדרוזים בעולם הערבי כסוכנים ציוניים.

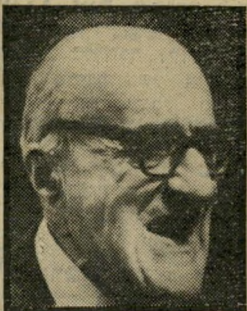
לכן, ברגע שדני מט ושות', ברוב חוכמתם, העלו את בעייה לראש התורן, נתנו מנהיגי העדה הוראה פשוטה לראשי הכפרים בגולן: להחניק כענה זו באיבה. הדבר נעשה בעילות, שיש בה כדי לעורר, כבוד רב לעדה הדרוזית, בלי טרור, בלי אלימות, בלי אמצעי-לחץ פיסיים כלשהם, באמצעות נידוי דתי בלבד, הוציא הקוויילינגים מכלל פעולה. מול המישמת הפנימית של העדה, אחדותה והחלטה הבלתי-אלימה, עמד המנגנון האדיר של מימשל-הכיבוש חסר-אונים.

כמה מן הדרוזים בישראל עוררו כי לא-יפגע רגשות של ילולו. אני מתנצל על כך עתה. כל הכבוד למי שיש לו כבוד.

כסף, כסף

UEBER ALLES

בתוכניתו של רם עברון (שהשפמה, תוך כמה שבו-עות, עד ללא-הכר) הופיע בחור צעיר, בעל חיוך עקום.

ליבוביץ

מט